

Veel gestelde vragen (FAQ)

Wie kan een aanvraag indienen? Organisaties of ook individuen?

Vooralsnog kunnen alleen stichtingen en verenigingen die ingeschreven zijn bij de Kamer van Koophandel een aanvraag indienen. Vfonds werkt aan een mogelijkheid voor voor zzp-ers in de culturele sector en individuele aanvragers om zonder stichting een aanvraag te doen. In de loop van 2023 volgt hierover meer informatie.

Hoe lang duurt deze regeling?

De regeling is geopend van 1 december 2022 tot en met 30 juni 2024.

Wat wordt bedoeld met immaterieel erfgoed? Welke initiatieven komen in aanmerking?

Vfonds volgt de beschrijving zoals Unesco die heeft opgeschreven in het *Verdrag inzake Bescherming van het Immaterieel Cultureel Erfgoed*. Immaterieel erfgoed is 'levend erfgoed'. Het is cultuur van nu, geeft een gevoel van verbondenheid met vorige generaties en is tegelijkertijd ook toekomstgericht omdat mensen het willen doorgeven aan volgende generaties. Dit geldt zeker voor het cultureel erfgoed dat is ontstaan in Zuidoost-Azië en dat gedurende de eeuwen tot op heden is vermengd met de vele verschillende culturen en bevolkingsgroepen in de Indonesische archipel. Het omvat sociale gewoonten, voorstellingen, rituelen, tradities, uitdrukkingen, bijzondere kennis of vaardigheden die gemeenschappen en groepen (en soms zelfs individuen) erkennen als een vorm van cultureel erfgoed. Een bijzonder kenmerk is dat het wordt overgedragen van generatie op generatie en belangrijk is voor een gemeenschappelijke identiteit.

Waarom komt er een subsidieregeling voor Indisch immaterieel erfgoed?

In 2020 was het 75 jaar geleden dat er een einde kwam aan de Tweede Wereldoorlog in Zuidoost-Azië. Het kabinet heeft toen een éénmalige bedrag van ruim twintig miljoen euro beschikbaar gesteld voor de collectieve erkenning van de Indische en Molukse gemeenschap in Nederland. De afgelopen jaren spraken voormalig staatssecretaris van VWS Paul Blokhuis en zijn opvolger Maarten van Ooijen namens de overheid met de Indische en Molukse gemeenschappen om vorm te geven aan een collectieve erkenning voor wat zij hebben meegemaakt en om dank te tonen voor wat de gemeenschap betekent voor Nederland. Daaruit zijn vier thema's voortgekomen die deze gemeenschap belangrijk vindt. Eén daarvan is het zichtbaar maken van de rijke culturele tradities van de Indische gemeenschappen. Speciaal hiervoor is het nieuwe programma 'Houd je erfgoed levend' vormgegeven.

Gaat deze regeling dan niet over voormalig Nederlands-Indië?

Nee, de regeling is niet bedoeld voor projecten over geschiedenis, oorlog, dekolonisatie, en genealogisch onderzoek. Dat is namelijk geen 'levend' erfgoed. Voor projecten met een dergelijke insteek kun je wel bij het reguliere programma van vfonds terecht. Het tijdelijke programma 'Houd je erfgoed levend' gaat echter specifiek over levend erfgoed volgens de Unesco-definitie.

Wat bedoelen jullie met de term 'Indische en Molukse gemeenschap'?

De gemeenschap in Nederland met personen die een band hebben met wat vroeger Nederlands-Indië was, bestaat uit ongeveer 2 miljoen mensen van verschillende gemeenschappen. Er is niet één overkoepelend woord dat recht doet aan al deze mensen en groepen. In het genoemde programma is voor ál deze groepen ruimte, we sluiten niemand uit.

Hoe worden aanvragen behandeld, is het via een loting?

Nee, elke aanvraag wordt inhoudelijk behandeld en voorgelegd aan een onafhankelijke commissie. vfonds heeft bovendien een nieuwe programmamaker in dienst genomen die bekend is met het werkveld en de Indische en Molukse sector.

Hoe betrekken jullie de Indische gemeenschap?

Vfonds heeft afstemming gezocht met actoren in het Indische en Molukse werkveld over richtlijnen en de basis waarop subsidie wordt toegekend. Vfonds ontwerpt deze regeling en programma, maar zoekt brede afstemming door met diverse mensen in gesprek te gaan, zowel op organisatieniveau als in persoonlijke, informele gesprekken. Het programma wordt daarnaast actief onder de aandacht gebracht bij potentiële aanvragers. Vfonds organiseert een promotietour langs allerlei grote en kleine organisaties verspreid over heel Nederland, in

Molukse wijken, buurtcentra, kumpulans, pasar malams en andere bijeenkomsten van de Indische en Molukse gemeenschap toegaat. Daardoor zijn we in iedere provincie en in een brede waaier aan gemeenten zichtbaar.

Hoe zorgen jullie voor een objectieve adviescommissie?

De tijdelijke adviescommissie voor deze regeling bestaat uit vertegenwoordigers en experts uit de Indische Gemeenschap en op het gebied van immaterieel erfgoed. Deze commissieleden geven schriftelijk en gemotiveerd advies over alle aanvragen in de regeling aan het bestuur, op basis van de geformuleerde criteria. Het bestuur van vfonds beslist uiteindelijk over al dan niet honoreren. Het betreft een onbezoldigde tijdelijke functie. De commissie werkt volgens een huishoudelijk reglement, een inhoudelijke advieswijzer voor de beoordeling van aanvragen binnen deze regeling en is verplicht tot geheimhouding. Lees meer over de criteria en voorwaarden in het subsidiereglement.

Wie zitten in de commissie?

We zoeken de benodigde expertise buiten onze eigen organisatie en vooral in de gemeenschap zelf. Daarom werven we commissieleden via een openbare vacature die binnenkort wordt gepubliceerd. Commissieleden worden benoemd door het bestuur. Leden worden op deze website openbaar gemaakt.

Waarom voert vfonds deze regeling uit?

Vfonds ondersteunt vanuit haar missie al jaren veel projecten van Indische, Molukse en Papoea organisaties en is daardoor goed bekend met vertegenwoordigers van de gemeenschap en de thema's die daar leven. In de afgelopen jaren ondersteunde vfonds bijvoorbeeld projecten die recht doen aan de talloze nog onbekende geschiedenissen, verhalen, tradities en rituelen uit de gemeenschappen. Zoals Tabee Nieuw-Guinea, BIAK Stories, De Wereld van de Oost, Op klompen door de Dessa en de ontwikkeling van het Indisch Herinneringscentrum in Museum Sophiahof. Dat laatste is nu ook onderdeel geworden van het Haagse Cultuurmenu voor het voortgezet onderwijs.

Dankzij het vertrouwen en de steun van het Ministerie van VWS om het Indisch, Moluks en Papoea immaterieel erfgoed in Nederland verder te versterken en te behouden kan vfonds hier nog verder in gaan met 'Houd je erfgoed levend'.

Wat is vfonds?

Vfonds is het Nationaal Fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranenzorg. Vfonds steunt projecten en organisaties die bijdragen aan onze sterke democratische rechtsstaat en een vreedzame samenleving. Met onze steun willen wij verschillende generaties inspireren en stimuleren zich hier actief voor in te zetten.

Is Indisch erfgoed niet iets heel erg koloniaals en ouderwets, Nederlands-Indie bestaat toch al lang niet meer?

Er is nog steeds een zeer grote Indische gemeenschap in Nederland, 3 op de 4 Nederlanders heeft zelfs een directe link met voormalig Nederlands-Indië. Eerste, tweede en derde generatie Indische Nederlanders, maar ook veteranen en hun families. Molukkers, Toegoenezen, Peranakan Chinezen, Belanda's Hitam, Papoea's uit voormalig Nederlands Nieuw-Guinea, Belanda's, de groep is zeer divers. De culturen zijn over en weer door elkaar beïnvloed en verrijkt. Door een decennialange integratie is het voor velen echter lastig verbinding te maken met het eigen erfgoed. Zeker voor de jongste generaties. Er is dan ook onder een groot deel van de gemeenschappen behoefte aan meer zichtbaarheid en erkenning van de cultuur en geschiedenis. De ervaringen van de Indische gemeenschap tijdens en na de Tweede Wereldoorlog werken tot de dag van vandaag door in de Nederlandse samenleving. In sommige gevallen is er sprake van gevoelens van teleurstelling en verdriet over hoe de Nederlandse overheid is omgegaan met hen die in de periode 1945-1968 naar Nederland kwamen. Met deze subsidie worden mensen uit de gemeenschap die daar behoefte aan hebben in de gelegenheid gesteld om hun eigen immateriële erfgoed zichtbaarder te maken, te begrijpen, te behouden en weer over te dragen aan jongere generaties en de generaties daarna.

Hoeveel kan ik aanvragen?

Er kan door stichtingen en verenigingen zonder voorgesprek via het aanvraagportaal tot 50.000 euro worden aangevraagd. Als je meer wilt aanvragen dan kan dat alleen nadat er een positief gesprek heeft plaats gevonden met de programmamaker.

Waarom kan ik geen 100% van mijn projectkosten gedekt krijgen?

Voor stichtingen en verenigingen is het verplicht om ook cofinanciering te zoeken. Dit om het risico te spreiden en organisaties te stimuleren breder draagvlak te vinden. Bovendien verwachten we cultureel ondernemerschap van professionele organisaties. Voor de individuele aanvragers een zzp-ers zullen andere, laagdrempelige regels gelden dan voor een professionele stichting.

Wanneer moet mijn aanvraag binnen zijn?

In 2023 zijn er minimaal vier deadlines voor indienen. In 2024 zijn er minimaal twee deadlines voor indienen. Je aanvraag hoeft dus *niet* op 1 december binnen te zijn.

De eerste deadline voor indienen is **1 februari 2023**.

